

Rituximab

U heeft in overleg met uw internist besloten dat u rituximab gaat gebruiken of u overweegt dit te gaan doen.

Deze folder geeft informatie over dit geneesmiddel.

Rijnstate

**Neem altijd uw
verzekeringsgegevens
en identiteitsbewijs mee!**

Werking

Rituximab is een geneesmiddel dat wordt gebruikt bij verschillende auto-immuunziekten. Auto-immuunziekten zijn ziekten van het afweersysteem. Er zijn veel soorten auto-immuunziekten. Sommige zijn ernstig, andere minder ernstig. Voorbeelden zijn eczeem, astma, reuma, maar ook veel nierziekten zoals vasculitis (ontsteking van de hele kleine bloedvaatjes).

Het afweersysteem beschermt u normaal gesproken tegen schadelijke bacteriën en virussen. Wanneer de cellen van het afweersysteem een bacterie of virus tegenkomen, proberen ze deze onschadelijk te maken. U merkt dit door een ontstekingsreactie van uw lichaam. U krijgt dan bijvoorbeeld koorts of voelt zich ziek.

Bij een auto-immuunziekte ziet het afweersysteem gezonde weefsels of cellen van uw lichaam als iets 'vreemds'. Het afweersysteem valt dan ook deze gezonde weefsels en cellen aan. U krijgt dan een ontstekingsreactie, waardoor weefsels en organen ziek kunnen worden.

Rituximab remt de witte bloedcellen (B-cel lymfocyten) die een rol spelen bij de ontstekingsreactie. Omdat Rituximab de ontsteking afremt, voorkomt het verdere schade aan weefsels en organen. Dit heeft wel een nadeel: omdat rituximab het afweersysteem remt, bent u ook vatbaarder voor (sommige) infecties. Vaak krijgt u daarom rituximab samen met andere geneesmiddelen die het afweersysteem remmen, zoals prednison.

Meestal merkt u binnen twee tot drie maanden dat rituximab gaat werken. Dit effect begint langzaam en houdt enkele maanden aan.

De behandeling

Rituximab krijgt u via een infuus. U krijgt het meestal twee keer toegediend, met twee weken pauze tussen elke behandeling.

Bij de behandeling krijgt u een naaldje ingebracht in een bloedvat, meestal in uw arm. Via dit naaldje gaat de vloeistof met rituximab in uw lichaam. Voordat u het infuus met rituximab krijgt, krijgt u eerst paracetamol en via het infuus clemastine (een anti-allergiemiddel) en prednison. Deze drie middelen krijgt u om bijwerkingen zoals koorts of een allergische reactie te voorkomen.

De behandeling duurt gemiddeld vier tot vijf uur. Daarna krijgt u nog een half uur nacontroles. Tijdens de behandeling controleert de verpleegkundige telkens bloeddruk, pols en temperatuur. Als u last krijgt van bijwerkingen, zetten we het infuus tijdelijk stop of we stellen het infuus langzamer af. De behandeling kan in dat geval iets langer duren.

Bijwerkingen

Bijverschijnselen gaan vaak snel over. Ze verdwijnen na het stoppen van de behandeling.

Meest voorkomend (> 10 procent):

- infecties, zoals bronchitis, verkoudheid, verstopte neus, urineweginfecties, schimmelinfecties.
- reactie op het infuus zoals hoofdpijn, bloeddruk verhoging of verlaging, keelirritatie, snellere hartslag, vermoeidheid, misselijkheid, huiduitslag.
- koorts, rillingen, moeheid, hoofdpijn, spierkrampen, gewrichtsklachten.

Minder vaak voorkomend (tussen 1 en 10 procent):

- Vocht vasthouden (benen, gezicht)
- Tintelingen slapeloosheid, duizeligheid, angst
- Hartkloppingen, opvliegers
- Kortademigheid
- Braken, diarree, obstipatie, buikpijn

Soms voorkomend (tussen 0,1 en 1 procent):

- Ritmestoornissen
- Nervositeit
- Smaakstoornis
- Pijn op de infusieplaats

Zelden voorkomend

In zeldzame gevallen kan een ernstige allergische reactie optreden tijdens of direct na toediening van rituximab. U kunt dan last krijgen van kortademigheid, ernstige duizeligheid, licht gevoel in het hoofd, koude rillingen, zwelling van de lippen, huiduitslag of jeuk. Als u dit voelt, moet u dit onmiddellijk laten weten aan de verpleegkundige. Deze zal meteen de arts waarschuwen. Vaak vertragen of onderbreken we de toediening van rituximab dan en/of wordt een antiallergie middel toegediend.

- In zeldzame gevallen kunnen ook ernstige infecties optreden. Als u klachten of verschijnselen krijgt die kunnen passen bij een ernstige infectie, zoals hoge koorts, ernstige kortademigheid of hoesten, overleg dan altijd met uw huisarts of internist.
- Extreem zelden is het optreden van progressieve multifocale leukencefalopathie (PML). Dit is een aandoening van het centraal zenuwstelsel. Dit is een ernstige aandoening van de hersenen die ook levensbedreigend kan zijn. Symptomen kunnen zijn geheugenverlies, moeite met nadenken, moeite met lopen of verlies van het zicht.

Voorzorgsmaatregelen vóór start medicatie

Wanneer u begint met rituximab kijken we of u in het verleden besmet bent geweest met infecties zoals tuberculose of de virusinfectie hepatitis B. Dit is nodig omdat rituximab uw afweersysteem remt.

Tien vragen, van belang voor ieder infuus

Zorg voor een goede persoonlijke hygiëne. Stel uzelf daarom voor ieder infuus de volgende tien vragen:

- 1) Heeft u ergens wondjes? (Bijvoorbeeld door knippen van teennagels, (steen)puisten, ontstekingen in de mond bv bij de tanden, huidbeschadiging of uitslag.)
- 2) Heeft u koorts?
- 3) Heeft u tekenen van verkoudheid? Last van hoest? Keelpijn? Benauwdheid? Voorhoofdsholteontsteking?
- 4) Heeft u diarree?
- 5) Heeft u tekenen van een blaasontsteking, bijvoorbeeld pijn bij plassen?
- 6) Gebruikt u antibiotica?
- 7) Bestaat de kans dat u binnenkort wordt geopereerd of dat u behandeld wordt door de tandarts?
- 8) Heeft u bijwerkingen gehad na het vorige infuus?
- 9) Bent u van plan naar het buitenland te gaan of bent u pas in het buitenland geweest? Welk gebied?
- 10) Bent u zwanger of heeft u een kinderwens? (Dit geldt zowel voor mannen als vrouwen.)

Als u één van deze vragen met "ja" kunt beantwoorden, vraag dan voordat u naar het ziekenhuis komt, eerst advies aan uw internist. Het kan zijn dat we voor uw veiligheid het infuus dan uitstellen.

Bloedcontrole

De kans op het ontstaan van afwijkingen in het bloed door rituximab is klein. Omdat rituximab vaak samen met andere medicatie wordt gegeven, is het belangrijk dat u zich goed houdt aan de afspraken voor bloedcontrole. Met name in de beginfase komt u met kortere tussenpozen op controle. Ook als u al langer met rituximab wordt behandeld, zijn deze controles noodzakelijk, maar minder vaak. Uw arts bespreekt met u hoe vaak de bloedcontroles nodig zijn.

Gebruik van andere geneesmiddelen

In het algemeen kunt u rituximab veilig gebruiken naast de meeste andere geneesmiddelen. Het is belangrijk dat uw behandelend arts weet welke medicijnen u gebruikt, ook de medicijnen die u zonder recept koopt. Neem daarom altijd een medicijnlijst mee die klopt.

Operaties en andere (tandheelkundige) ingrepen

Wanneer u een operatie of tandheelkundige ingreep nodig heeft, vertelt u dan altijd tijdig aan uw tandarts of behandelend arts dat u rituximab gebruikt of gaat gebruiken.

Er bestaat bij het gebruik van rituximab mogelijk een verhoogd risico op het ontstaan van infecties tijdens of kort na een operatie. Een geplande operatie of tandheelkundige ingreep moet bij voorkeur een aantal weken voor het eerste infuus plaatsvinden. Het infuus mag worden gegeven als de wond goed genezen is en er geen tekenen van infectie zijn.

Als er een operatieve ingreep in de periode na het infuus nodig is, moet dit eerst worden overlegd. Mogelijk is er reden om u extra bescherming te geven door middel van antibiotica.

Zwangerschap(swens) en borstvoeding

Er is weinig bekend over de effecten van rituximab bij zwangerschap. Daarom wordt het gebruik van rituximab tijdens zwangerschap sterk ontraden. Het is belangrijk dat vrouwen in de vruchtbare leeftijd anticonceptie gebruiken tijdens de behandeling en in een periode na de laatste toediening van rituximab. Rituximab kan namelijk overgaan in moedermelk. Het geven van borstvoeding raden wij af bij vrouwen die worden behandeld met rituximab.

Overleg met uw arts voordat u zwanger wilt worden of als u onverwacht toch zwanger bent geworden.

Autorijden

U mag zelf niet autorijden na de behandeling. Rituximab zelf geeft geen sufheid of slaperigheid, maar u krijgt tijdens de behandeling ook clemastine. Clemastine kan sufheid en slaperigheid veroorzaken. U moet dus zorgen dat u vervoer terug naar huis heeft geregeld.

Vaccinaties

Wij adviseren u bij het gebruik van dit geneesmiddel u jaarlijks bij de huisarts te laten vaccineren met het griepvaccin. Verzwakt levende vaccins (zoals bof, mazelen, rode hond (BMR), gele koorts, tyfus, BCG, oraal poliovaccin) mogen niet gegeven worden. Bespreek het daarom tijdig als u plannen heeft voor een verre reis, waarvoor u aanvullende vaccinaties nodig heeft.

Vragen

Heeft u na het lezen van deze informatie nog vragen, dan beantwoordt uw behandelend arts of de verpleegkundige deze graag.

Telefoonnummer

Polikliniek Interne Geneeskunde Rijnstate: 088 - 005 3003.

Bij Rijnstate kunt u telefonisch en voor de meeste specialismen via www.rijnstate.nl uw afspraak maken.

Rijnstate,
uw ziekenhuis in de
regio Arnhem, Rheden
en De Liemers.

 @rijnstate

 facebook.com/rijnstate

Rijnstate

Postbus 9555

6800 TA Arnhem

T 088 - 005 8888

E info@rijnstate.nl

www.rijnstate.nl